

Герасименко Л.В., кандидат юридичних наук, доцент, начальник кафедри економічної безпеки НАВС;

Влашицька М.В., магістр кафедри кримінального права НАВС

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБ'ЄКТУ ЗАВІДОМО НЕПРАВДИВОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАГРОЗУ БЕЗПЕЦІ ГРОМАДЯН, ЗНИЩЕННЯ ЧИ ПОШКОДЖЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ВЛАСНОСТІ

Проблема визначення об'єкта злочину є однією з основних у кримінальному праві, оскільки саме об'єкт дозволяє розкрити соціальну сутність злочину, з'ясувати його суспільно небезпечні наслідки, сприяє правильній кваліфікації діяння, а також відмежування його від суміжних суспільно небезпечних посягань.

Родовим об'єктом злочину, передбаченого ст. 259 КК України “Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності”, є громадська безпека як значна соціальна цінність, тобто стан захищеності життєво важливих інтересів особистості, суспільства і держави від негативних наслідків явищ соціального, природного або техногенного характеру, а також підтримка достатнього рівня такої захищеності для нормального їх функціонування. Аналіз чинного кримінального законодавства України дає підстави зробити висновок, що громадську безпеку як родовий об'єкт кримінально-правової охорони диференційовано на ряд видів цієї безпеки, котрі слід вважати видовими об'єктами кримінально-правової охорони. Безпека, про яку йде мова у цьому розділі – не що інше як самостійний вид більш широкого, родового явища – громадської безпеки. На жаль, законодавець термінологічно не відокремив цей вид громадської безпеки серед інших. На нашу думку, до

назви вказаного виду безпеки, а відповідно і розділу IX Особливої частини КК України, слід залучити широковживаний доктриною кримінального права термін “загальна громадська безпека”. Отже, громадська безпека як родовий об’єкт кримінально-правової охорони розподілена сьогодні у кримінальному законодавстві України на три самостійних види: загальна, виробнича та транспортна, котрі є видовими об’єктами кримінально-правової охорони.

Безпосереднім об’єктом злочину, передбаченого ст. 259 КК України, є загальна безпека, яка розглядається як цінність, що втрачається тільки від одного злочину – завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об’єктів власності. Термінологічно це поняття співпадає з поняттям загальної безпеки як видовим об’єктом. За обсягом, змістом, сутністю вони не співвідносні, оскільки загальна безпека як видовий об’єкт – це суспільні відносини, що потерпають не тільки від одного злочину, а від цілого виду тотожних злочинів, які перераховані у розділі IX КК України.

Додатковим безпосереднім об’єктом злочину є ті суспільні відносини, яким завдається шкода поряд з основним об’єктом злочину, так би мовити, “попутно”. Злочин, передбачений ст. 259 КК України, окрім громадської безпеки завдає шкоди або ставить під загрозу й інші суспільні відносини, котрими є додатковими безпосередніми об’єктами цього злочину. Сюди можна віднести такі суспільні відносини, як життя та здоров’я громадян, власність, порядок управління. Однак життя та здоров’я громадян будуть додатковими об’єктами злочину тільки у тому випадку, коли у діях винної особи відсутній умисел на позбавлення життя та заподіяння шкоди здоров’ю громадян. Додатковий об’єкт злочину, що розглядається, є факультативним, оскільки цінності, що його утворюють, зазнають шкоди не в усіх випадках вчинення цього злочину.

Чітка визначеність видів громадської безпеки та ієрархії об'єктів кримінально-правової охорони породжує питання про відповідність назви розділу IX та ст. 259 КК України та їх змісту. Назва цього розділу охоплює собою зміст родового об'єкта кримінально-правової охорони, тоді як у розділі IX йдеться про охорону видового об'єкта – загальної громадської безпеки, тому, на нашу думку, цей розділ Особливої частини КК України слід назвати “Злочини проти загальної громадської безпеки”, а назву ст. 259 КК України “Завідомо неправдивого повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності ” – скоротити та привести у відповідність до назви цього розділу. Громіздка і не точна назва статті гальмує швидке сприйняття та розуміння цього злочину під час теоретичного вивчення та практичного застосування. Тому пропонуємо викласти назву статті в такій редакції: “Завідомо неправдиве повідомлення про загрозу громадській безпеці”.

Гришук Г. М.,
аспірант кафедри кримінального права і
процесу Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКСТРАДИЦІЇ

Для позначення специфічного комплексу правових засобів, спрямованого на регулювання правових відносин права наука зазвичай використовує термін «механізм правового регулювання». Оскільки екстрадиційні відносини характеризуються низкою особливостей, можна говорити і про існування механізму правового регулювання екстрадиції, який має свою структуру. Даний механізм має низку характеристик, які потребують окремого пояснення. Однією з його